

НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Деп. "Здравеопазване и социални дейности"

☎ (02)81 10 280, 81 10 380 и (02) 81 10 683

НБУ, бул. Монтевидео 21, София, 1618

i-mail: jvinarova@nbu.bg

Програма Естествени науки , Модул „Медицинска кибернетика”

Курс NATB 822 “Прогнозиране и диагностика в медицината и здравеопазването с практикум”

Лекция

Цикъл за обработка на болнична информация при обгрижване на пациентите

Предлагаме пример за комуникативна стратегия, която цели да се стандартизира диалога при преподаване експерт/студент. Това е примерна схема за академично медицинско преподаване, целящо да регламентира стандарт за болнично изследване – “От снемане анамнеза - до лечебно-диагностичен план на примерен пациент”, за мотивиран избор на диагнози и прогноза, в организирани обучителни лабораторни сесии:

1. Интервю и преглед на “класически” пациент

За всяка малка група студенти е определен “класически” пациент. “Класическият” пациент е обучен да отговаря правилно на въпросите им относно случая (заболяването), защото предварително разполага със съответна информация за миналото си. Преди да започне интервюто, на групата е дадена кратка информация за болния и причината за определената среща и прегледи. По време на интервюто един от студентите приема ролята на общопрактикуващ лекар и започва да действа така, сякаш е насаме с пациента в отделен кабинет. Той се опитва да уточни оплакванията му и съответната медицинска и социална история на заболяването, следвайки ръководни принципи при задаването на медицински въпроси.

2. Създаване на хипотеза

След провеждане на интервюто, групата анализира и синтезира събраната от болния информация, история на заболяването и други аспекти на живота му. Главната цел на дискусията последвала интервюто, е да се набележи най-вероятната диагноза, да се разработи списък със задачи и се установи какво точно студентите чувстват че трябва да знаят за лечението на пациента, вземайки предвид медицински, психологични, етични и дължащи се на околната среда правила, традиции и последствия. Също така, всеки студент / специализант записва и структурира подробно информацията, която е получил по време на интервюто, като следва стандартите на История на заболяването – официалният документ за нейното архивиране и последваща употреба.

3. Формулиране на клиничния проблем

В информационната лаборатория, свързана с модула, студентите се обучават да задават уместни въпроси, специфични за научните предположения / тези, свързани с диагностиката, етиологията, терапията и / или прогностиката.

Примерен въпрос към случай, който ще улесни търсенето на точен отговор, свързан с лечението, може да бъде: *Каква е ефективността на аспирин срещу (констатирано друго) заболяване, какви са нейните практики, споделя ли ги с някого и т.н.?* Така могат да се структурират когнитивни части от модели на диалози, за да се разчлени проблемът на неговите съществени компоненти като и да служи като примерен списък за написване стратегия на следващо търсене.

Пациент / Проблем	Жена – с каротидна стеноза
Интервенция/Експониране	Аспирин
Сравнение	С прекаран инфаркт и хронична стенокардия
Изход	Възстановяване на избрани лабораторни показатели

4. Намиране на доказателства

Ограниченото време принуждава студентите да търсят по-бърза и ефикасна стратегия за търсене на доказателства. Лабораторните сесии са предназначени да им помагат да преодолеят често срещани пречки, които водят към въпроси без отговор в ежедневно клинична практика.

Предимствата на уеб-базирания интерфейс като PubMed MEDLINE, който предлага опции спестяващи време, са очевидни, когато клиничните въпроси стават все по-сложни. Включването като коректив на допълнителна *online учебна програма* включва упражнения и средства за оценка, които позволяват по-бързо намиране на информация, чрез връзки към online система за индивидуално обучение, която помага в процеса на диагностициране и прогнозиране. Студентите се учат да описват ясна стратегия за избора на диагностично решение като “разбиват” ключови компоненти от своите модели за изследване и анализи и ги сравняват със задължителни изрази от online системата, съдържащи важни термини от всеки компонент на диалогичния проблем.

5. Оценяване на доказателствата

Студентите се учат да подбират резултатите си като избират подходящи “филтри” от PubMed - клиничния въпросник и бързо намират адекватните клинични изследвания, които пасват на въпросите им относно диагностика, етиология или прогностика. Използването на тези “филтри” им позволява да елиминират всички познати (заучени) казуси и случаи, с изключение на тези, които са най-близки до конкретния. Те разглеждат резултатите и избират подходящи изследвания най-близки до въпросите им, които съвпадат с клиничния проблем на конкретния пациент, неговия пол и възраст. След това проверяват цитатите, като избират тези с предпочетената от тях изследователска структура по конкретния проблем. Цитатите (като модели) се прикачват към формуляра и се оценяват според това дали пасват добре.

6. Обединяване на доказателствата и клиничното решение

По време на лабораторната сесия, студентите се учат да оценяват резултатите от изследванията си и реалното приемане на техните диагнози, базирани на доказателства от настоящето, миналото и семейното здраве на пациента. Преподавателите водят подходяща дискусия за и против приемането на избраните диагнози и прогнози.

7. Прилагане на доказателствата във връзка с ценностите и предпочитанията на пациента

Студентът завършва упражнението от допълнителната учебна програма като въвежда данните от изследването, направените заключения, базирани на доказателства, препоръки, основани върху проблема на пациента и клиничните обстоятелства в веб-базирания интерфейс. Той добавя и това, което знае за предпочитанията и очакванията на пациента и преценява въздействието на своите заключения и решения, съобразно ценностната система и културни нагласи на пациента. Завършеното упражнение се запамятава в базата данни (online).

8. Предлагане на информацията и ангажиране на пациента при избор на решение за менажиране на пациента и неговата болест

Цикълът приключва с дискусия с пациента, в която студентът излага своите диагностични решения, заключения и предвиждания мотивирано с намерените доказателства и провежда дискусия за и против различни видове възможно лечение. Студентът и пациентът работят съвместно по следващите стъпки от програмата.

*☞-Тази лекция е част от курса NATB 822 “Прогнозиране и диагностика в медицината и здравеопазването” в НБУ, Програма Естествени науки – модул Медицинска кибернетика,
Лектор - проф. д-р Ж. Винарова, д. .м .н. ☞-©*